Mezopotamya Medeniyetlerinin Ortak Mirasa Katkıları

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Mezopotamya**, "iki nehir arası" demektir; **Dicle ve Fırat** nehirleri arasındaki verimli topraklardır. Verimli toprakları ve suyu sayesinde tarih boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır: **Sümerler, Babilliler, Asurlular.**
- **Sümerler:** Bilinen en eski Mezopotamya medeniyetidir; Ur, Uruk gibi **şehir devletleri** kurmuşlardır. **Çivi yazısını** icat etmişlerdir (yaklaşık MÖ 3200); yazıyı **kil tabletlere** yazmışlardır. Bilinen ilk yazılı kanunlar (Urukagina), ay yılı esaslı **ilk takvim**, 60'lı sayı sistemi (dakika-saat), çemberin 360 derece olması, **tekerlek** ve tapınak-gözlemevi-ambar olarak kullanılan **ziggurat**lar Sümerlerin katkılarıdır. Gılgamış Destanı kil tabletlere yazılmıştır.
- **Babilliler:** Tek merkezden yönetilmiş, başkentleri **Babil** olmuştur. Kral **Hammurabi**'nin yazdırdığı kanunlar sert cezalarıyla bilinir. İştar Kapısı ve dünyanın yedi harikasından sayılan **Babil'in Asma Bahçeleri** ünlü eserleridir.
- **Asurlular:** Başkentleri **Ninova**'dır. Ticarette gelişmişlerdir; Anadolu'da **Kültepe** (Kayseri) başta olmak üzere **ticaret kolonileri** (karum) kurmuşlardır. Kültepe tabletleriyle **çivi yazısı Anadolu'ya gelmiş**, Anadolu'da yazılı tarih başlamıştır. Ninova'daki **Asurbanipal Kütüphanesi** (MÖ 7. yüzyıl) bilinen en eski kütüphanelerdendir.
- Bu medeniyetlerin **bilim, kültür, hukuk ve ekonomi** alanındaki katkıları bütün insanlığın ortak mirasıdır.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Boşlukları doldurunuz.
a) Mezopotamya ..... ve ..... nehirleri arasındaki topraklardır.
b) Yazıyı ilk kez icat eden medeniyet ..... lerdir.
c) Asurluların başkenti ..... dır.
ç) Hammurabi Kanunları ..... medeniyetine aittir.

2 Sümerlerin icat ettiği yazı türü hangisidir?
A) Çivi yazısı B) Resim yazısı (hiyeroglif) C) Latin alfabesi D) Göktürk alfabesi

3 Eşleştiriniz.
1) Sümerler 2) Babilliler 3) Asurlular
a) Ninova'da büyük bir kütüphane kurdular.
b) Çivi yazısını ve ay yılı takvimini buldular.
c) Hammurabi Kanunlarını yazdılar.

4 Doğru (D) ya da yanlış (Y) olarak işaretleyiniz.

(…) Sümerler yazılarını kil tabletlere yazmıştır.
(…) Babilliler şehir devletleri hâlinde yönetilmiştir.
(…) Asurlular Anadolu'da ticaret kolonileri kurmuştur.
(…) Mezopotamya'da ekonominin temeli tarımdır.

5 Kavram haritasında Sümerlerin ortak mirasa katkıları verilmiştir. Soru işaretli kutuya gelebilecek bir katkı yazınız.

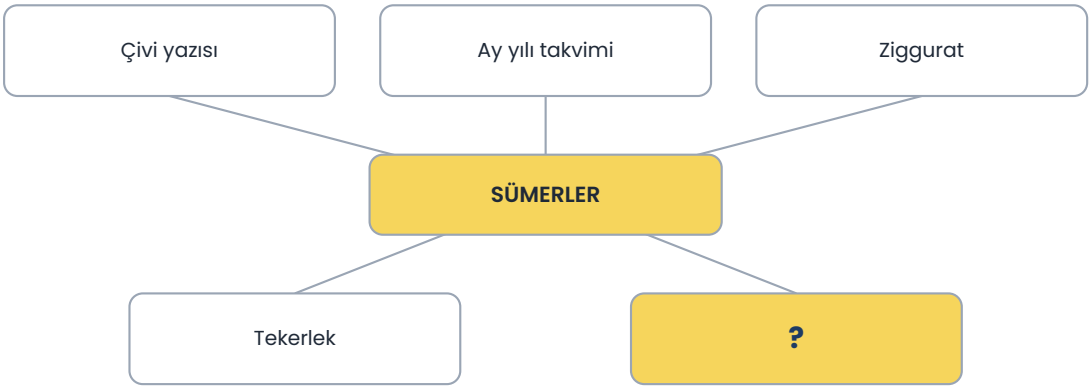

6 Mezopotamya'da pek çok medeniyetin kurulmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Denizden çok uzak olması
B) Yüksek dağlarla çevrili olması
C) Çok soğuk bir iklime sahip olması
D) Verimli toprakları ve bol su kaynakları

7 Asurlu tüccarların Anadolu'daki en önemli ticaret merkezi hangisidir? Bu merkez bugün hangi ilimizdedir?

8 Sümerlerin yaptığı **ziggurat**ların kullanım amaçlarından ikisini yazınız.

9 Dünyanın yedi harikasından biri kabul edilen **Asma Bahçeler** hangi medeniyete aittir?

A) Sümerler B) Asurlular C) Babilliler D) Hititler

10 Bugün bir saatin 60 dakika, bir dakikanın 60 saniye olarak hesaplanmasında hangi medeniyetin katkısı vardır?

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Tarih şeridinde Mezopotamya medeniyetlerine ait bazı gelişmeler gösterilmiştir.

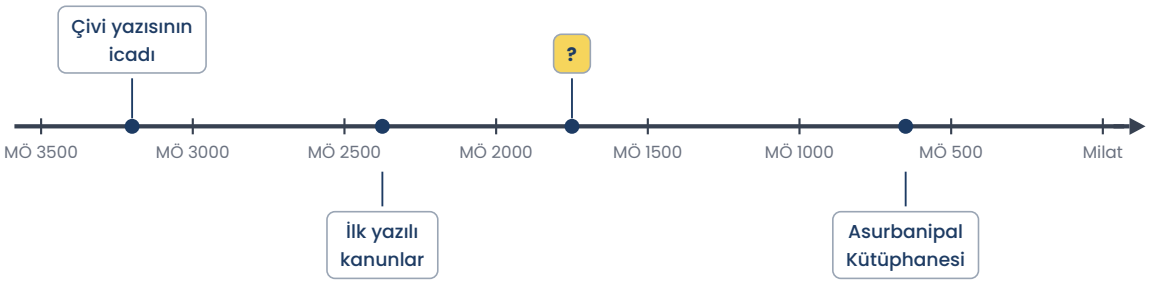

Soru işaretli yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) Tekerleğin bulunması
B) Hammurabi Kanunları
C) Çivi yazısının icadı
D) Kültepe tabletlerinin bulunması (kazı)

12 Çivi yazısının icadı yaklaşık **MÖ 3200**, Hammurabi Kanunları yaklaşık **MÖ 1750** yıllarına aittir. İki gelişme arasında yaklaşık kaç yıl vardır?

13 Yazının icadı insanlık tarihinde neden bir dönüm noktası kabul edilir? İki gerekçe yazınız.

14 Kartlardaki bilgilerin hangi medeniyete ait olduğunu yazınız.

1. Kral, kanunları bir taş dikilitaşa yazdırarak herkesin görebileceği bir yere koydurdu.
2. Tüccarlar Kayseri yakınlarında pazar yeri kurup binlerce ticari mektup yazdı.
3. Ur şehrinde bilinen ilk tekerlek kalıntılarına rastlandı.
4. Binlerce kil tabletin toplandığı büyük bir kütüphane başkent Ninova'da kuruldu.

15 Kültepe'de bulunan tabletlerin Anadolu tarihi açısından önemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anadolu'da tarımın başladığını göstermesi
B) Anadolu'da yazının kullanılmaya başlandığını göstermesi
C) Anadolu'da ilk mağaraların kullanıldığını göstermesi
D) Paranın icat edildiğini göstermesi

16 Sümerlerin ay yılı esaslı takvimi hazırlayabilmesi için hangi bilim dalında ilerlemiş olmaları gerekir? Bu takvim onlara ne gibi bir kolaylık sağlamış olabilir?

17 Aşağıdakilerden hangisi Mezopotamya medeniyetlerinin **hukuk** alanındaki katkısıdır?

A) Asma Bahçeler B) Tekerlek C) Yazılı kanunlar D) Ay yılı takvimi

18 Sümer şehir devletlerinden **iki** tanesinin adını yazınız.

19 Tekerleğin icadının insan yaşamına iki katkısını yazınız.

20 Aşağıdakilerden hangisi Asurluların ortak mirasa katkılarından biridir?

A) Asurbanipal Kütüphanesi
B) Çivi yazısının icadı
C) Hammurabi Kanunları
D) Babil'in Asma Bahçeleri

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Metni okuyunuz.
"Bir kil tablette, bir çiftçinin komşusundan aldığı tohum için hasattan sonra belirli miktarda arpa ödeyeceği yazılıdır. Tabletin altında iki tanığın mührü bulunur."
Bu tabletten o dönemdeki **ekonomik** ve **hukuki** hayatla ilgili hangi çıkarımlar yapılabilir? Birer çıkarım yazınız.

22 Aşağıdaki bilgileri okuyunuz.
I. Başkenti Babil'dir.
II. Tek merkezden yönetilmiştir.
III. Kralın yazdırdığı kanunlar sert cezalarıyla bilinir.
Bu bilgiler hangi medeniyete aittir?

A) Sümerler B) Lidyalılar C) Asurlular D) Babilliler

23 Asurbanipal Kütüphanesi'nde binlerce kil tablet toplanmıştır.
Bu kütüphanenin günümüzde tarihçiler için neden çok değerli olduğunu açıklayınız.

24 Hammurabi Kanunları ile günümüz kanunları arasında **bir benzerlik** ve **bir farklılık** yazınız.

25 Mezopotamya'da kanunların yazılı hâle getirilmesinin toplum hayatına katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şehirlerin boşalmasına yol açmıştır.
B) Ticaretin tamamen durmasına yol açmıştır.
C) Tarımın terk edilmesine neden olmuştur.
D) Herkesin kuralları bilmesini ve hakların güvence altına alınmasını sağlamıştır.

26 Tabloda Mezopotamya medeniyetlerinin bazı katkıları verilmiştir. Her katkının hangi alana (bilim, kültür, hukuk, ekonomi) ait olduğunu yazınız.

Katkı	Alan
Çemberin 360 derece olarak hesaplanması	?
Hammurabi Kanunları	?
Kültepe'deki ticaret kolonisi	?
Gılgamış Destanı	?

27 "Mezopotamya medeniyetlerinin buluşları bugün hâlâ hayatımızın içindedir."
Bu yargıyı günlük hayattan **iki örnekle** destekleyiniz.

28 Asurluların Anadolu'da ticaret kolonileri kurması hem Asurlulara hem de Anadolu halkına ne kazandırmış olabilir? Birer örnek yazınız.

29 Aşağıdakilerden hangisi Sümerlerin zigguratların alt katlarını **tahıl ambarı** olarak kullanmasının nedeni olabilir?

A) Ticaret kolonisi kurmak
B) Kıtlık dönemlerine karşı yiyecek saklamak
C) Para basmak
D) Deniz ticaretini geliştirmek

30 Bir Sümer öğrencisi olduğunuzu düşününüz. Bir kil tablete, okulda öğrendiğiniz bir şeyi **iki cümleyle** anlatınız ve bu tabletin gelecekte bir tarihçiye ne anlatabileceğini yazınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**